

der med Hensyn til Bygninger til et vist Brug, af en vis Beskaffenhed, skulde forholdes paa den og den Maade, saa troer jeg, at der heller ikke fra Udvalgets Side vilde være reist nogen Indvending derimod, men da Udkastet har valgt specielt at nævne nogle enkelte Fabrikker og Anlæg uden at tilføie, hvilket Hensyn, om til Brandfare eller anden Ulempe osv., der ved denne specielle Udpegning har været overveiende, og uden at tilføie Noget, om andre Anlæg eller Bygninger, der maatte erkjendes for at være af samme Natur, dele de samme Fæer og Ulemper, om ikke aldeles i samme Grad, som de specielt nævnte, saa har man troet, at det ikke gif an at lade dette saaledes staae aldeles hen, men at der burde tilføies en yderligere Betegnelse, og naar Udvalget i det Forslag, det har tilladt sig i denne Henseende, blot har paapeget andre, særdeles brandsfarlige Bygninger, saa kan det vel være, at det ikke blot er Brandfaren, der er taget Hensyn til i Udkastet. Men det maa dog ogsaa antages, at der ved de i Udkastet nævnte er taget Hensyn til Brandfaren, ligesom det synes vist, at der iblandt Bygninger, som ikke ere nævnte, kan findes dem, som foruden Brandfaren dele flere andre Ulemper med de specielt anførte. Jeg troer derfor, det er rigtigt at antage det, som Udvalget har foreslaaget, og jeg seer ikke, at den Betragtning, at man derved gjør en Indskrænkning i den frie Bevægelse og i Befolkningens Afgang til at bygge de paa-gjældende Bygninger, indeholder en nødvendig Hindring for at gaae ind paa Forslaget; thi hvis man vil lade det Generende, der ligger i Bestemmelserne, være det Afgjørende, maatte man komme til ogsaa at fraråade en meget stor Deel, jeg kan gjerne sige de fleste af de øvrige Bestemmelser, som Udkastet indeholder, og jeg seer ikke, hvorfor man af særlig Hensyn til det Slags Anlæg og Bygninger, hvorom her er Tale, skulde indrømme Indskrænkninger og Gene en mere afgjørende Indflydelse end den, man vil indrømme samme med Hensyn til andre Bygninger. Jeg troer ikke, at det er nødvendigt atter specielt at ytre Noget med Hensyn til de mindre betydnende Forslag, der have været under Omtale; jeg troer, at det Fornødne derom er yttret af andre ærede Medlemmer. Jeg skal blot i Almindelighed bemærke med

Hensyn til en Yttring fra den høitærede Justitsministers Side, at jeg ikke troer, det er saa aldeles overflødigt, at der ved Siden af Bestemmelsen om en halv Steen eller en hel Steen sættes Tømmemaalet, da der jo er Tilfælde, navnlig paa Landet, hvor den Byggende tillige selv styrer sine Steen og altsaa har fuld Raadighed over, af hvad Størrelse han vil gjøre disse. Ligeledes maa jeg erindre mod de Bemærkninger, der ere gjorte om, at det er en uvæsentlig Sag for den Byggende, enten man paaahder, at Skorstenene overalt paa Landet skulle opføres af brændte Steen, eller man tilsteder at bruge raae Steen, at det ikke forholder sig saaledes; det kan netop være en forholdsvis ret betydelig Sag; og man maa ikke glemme, at Betydningen udelukkende rammer dem, der have mindst Raad, der mindst kunne taale at blive rammede af et Tryk. Dette er nemlig den store Mængde af smaa Besiddere eller fattige Beboere, der enten ved Kjøb eller paa anden Maade komme i Besiddelse af en Byggegrund og derpaa ville opføre Boliger, som de ikke kunne erholde, medmindre Opsørelsen gjøres dem saa let som muligt; for dem er det en vigtig Sag, om de maae bygge Skorstene og Bagerovne af raae Steen eller de skulle bruge brændte Steen, da de i første Tilfælde kunne selv uden en Skilling's Udgift tilveiebringe de fornødne Materialier, men i sidste Tilfælde naturligvis ikke kunne dette. Jeg maa dernæst tilføie, at jeg aldrig har været i Tvivl om, at den almindelige Forstaaelse af, hvad Grundmuur er, hos Landboen gaaer ud paa, at Grundmuur blot er en Muur uden Træværk i Modsetning til Bindingsværk, som er Muur med iblandt Træ, og jeg troer, at naar dette er Tilfældet, er det ogsaa nødvendigt, hvis man vil have brændte Steen anvendte, i en Lov for Landet udtrykkeligt at udtale, at man ved Grundmuur kun forstaaer en Muur af brændte Steen; thi ellers vil det ikke blive forstaaet eller opfyldt uden igjennem en saa trykkende Fremgangsmaade, at det vilde være uheldigt at anvende den. Til disse Bemærkninger skal jeg nu for Diebliffet indskrænke mig.